Svenska Jägareförbundet

Spillningsinventering 2022

Spillningsinventering: Älg och Rådjur Norns älgförvaltningsområde

Foto: Mostphotos

Spillningsinventering används för att uppskatta tätheter av bland annat älg. Metoden är ett bra komplement till andra metoder och i flera avseenden billigare och bättre än till exempel flyginventeringar. Det bästa är om man kan samla in uppgifter årligen eller relativt tätt i tid för att kunna följa den lokala älgstammens utveckling. Resultatet skall ses som ett index över älg- och rådjurspopulationerna och inte ett absolut mått. Tillsammans med t.ex. en väl täckande ÄlgObs så ger det ett mycket bra underlag för viltförvaltningen.

Metod:

Mätningarna utförs under vårvintern innan markvegetationen börjat grönska. Enbart färsk spillning inventeras, d.v.s. det som älgarna & rådjuren lämnat ifrån sig under den gångna vintern. Mätningen sker på provytor enligt ett visst system, varje provyta är 100 m² när det gäller älg och 10 m^2 för rådjur. Systemet för utläggning av provytor kan variera. I de inventeringar som utförs enligt ovan är det så kallade trakter som används. En trakt består av en ruta, 1x1 km. En fördel med den metoden är att man kommer tillbaka till utgångspunkten. På varje trakt läggs 40 stycken provytor ut, det vill säga 10 provytor på varje sida av trakten (100 m mellan varje provyta). Inventeraren får en startpunkt och sedan tar denne hjälp av applikation (appen Viltdata) eller kompass för att komma till varje provyta. Trakterna är slumpmässigt utlagda i terrängen, vilket är viktigt för att få ett så statistiskt säkert resultat som möjligt.

När inventeringen är klar har man ett mått på hur många spillningshögar man hittat i de olika provytorna. Detta resultat kan man sedan använda för att beräkna tätheten av älg eller rådjur i det område som inventerats (brukade och stadsplanerade områden undantagna).

Foto: Mostphotos

Svenska Jägareförbundet

Spillningsinventering 2022

Norns Älgförvaltningsområde

Norn omfattar ca 122 000 hektar och består till största del av skogsmark. I områdets ytterområden finns en del jordbruksmark men dessa utgör en mindre del av områdets totala areal.

Norns ÄFO är mycket välavgränsat med barriärer i form av vatten och viltstängsel.

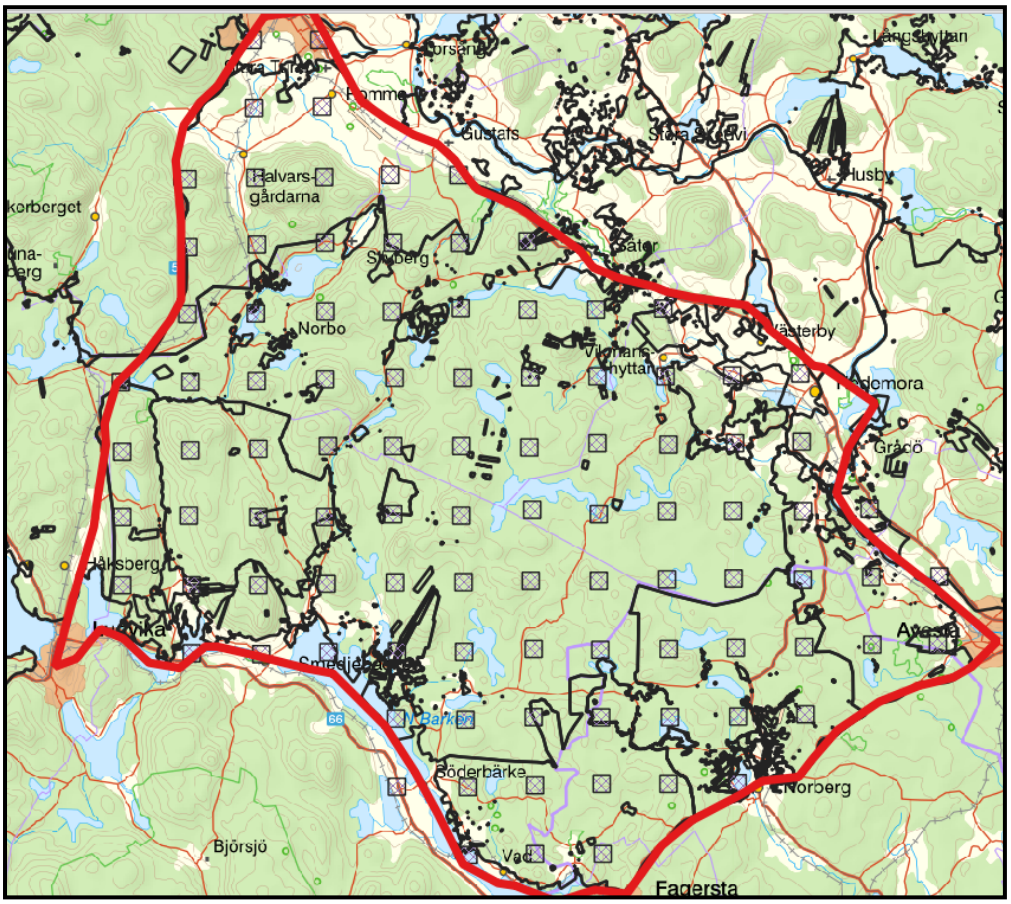

Norns ÄFO (röd avgränsning) med ingående licens/ älgskötselområden samt utlagda inventeringstrakter

Svenska Jägareförbundet

Spillningsinventering 2020

Resultat Norns ÄFO

Älg	Antal
Antal älgar per tusen hektar (95% konfidensintervall)	10,1 (8,1 - 12,1)
Antal spillningshögar per provyta	0,407
Antal trakter i originaldesignen	100
Antal provytor i originaldesignen	4000
Antal trakter som plockats bort	9
Antal provytor som inventerats totalt för älg	2205
Antal funna spillningshögar	882
Antal spillningshögar per dygn	19
Antal dagar i studieperioden	209

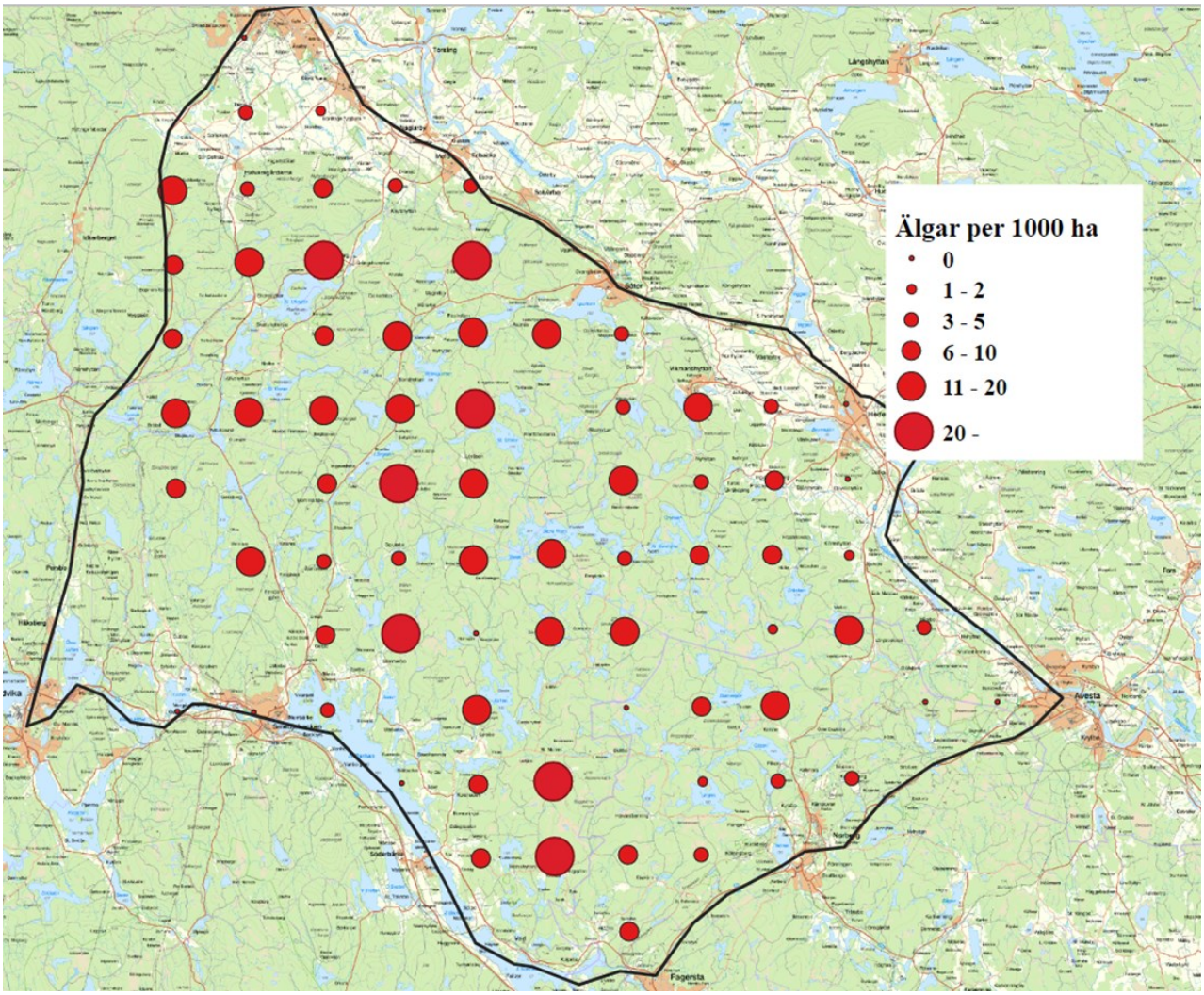

Älgarnas fördelning i medeltal under senaste vintern

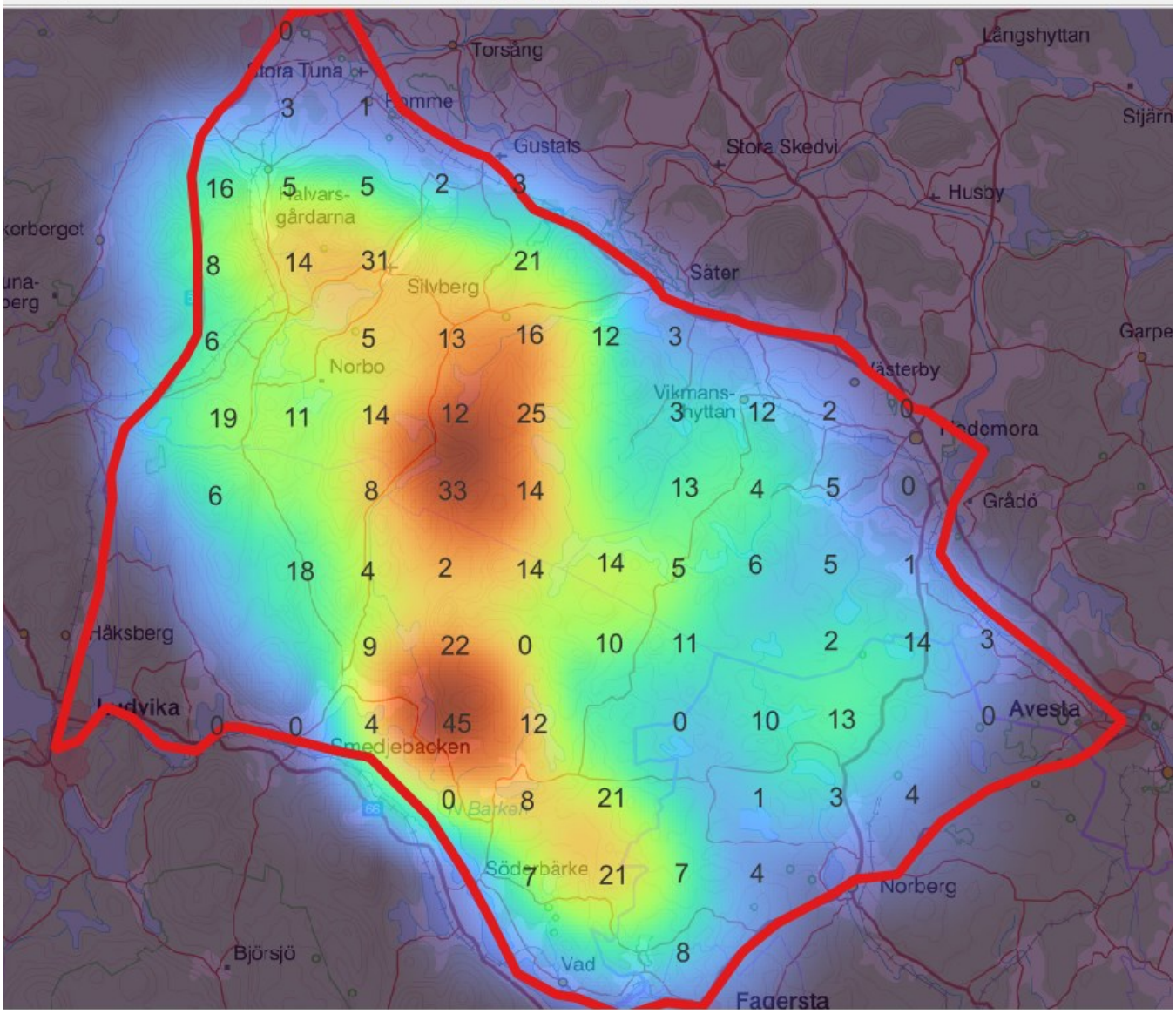

Älgarnas fördelning i medeltal under senaste vintern. Siffrorna anger respektive inventeringstrakts medeltäthet (älgar/1000 ha). Resultat från enskilda trakter skall ej användas i förvaltande syfte.

Svenska Jägareförbundet

Spillningsinventering 2022

Utveckling av älgstammen

År	Resultat	95% KI
2022	10,1	8,1 - 12,1
2011	10,3	7,4 - 13,4
2010	9,3	6,8 - 13,4

Förändring av älgstammen inom Norn, visar medelvärdet tillsammans med lägsta och högsta värdet inom ett 95% konfidensintervall

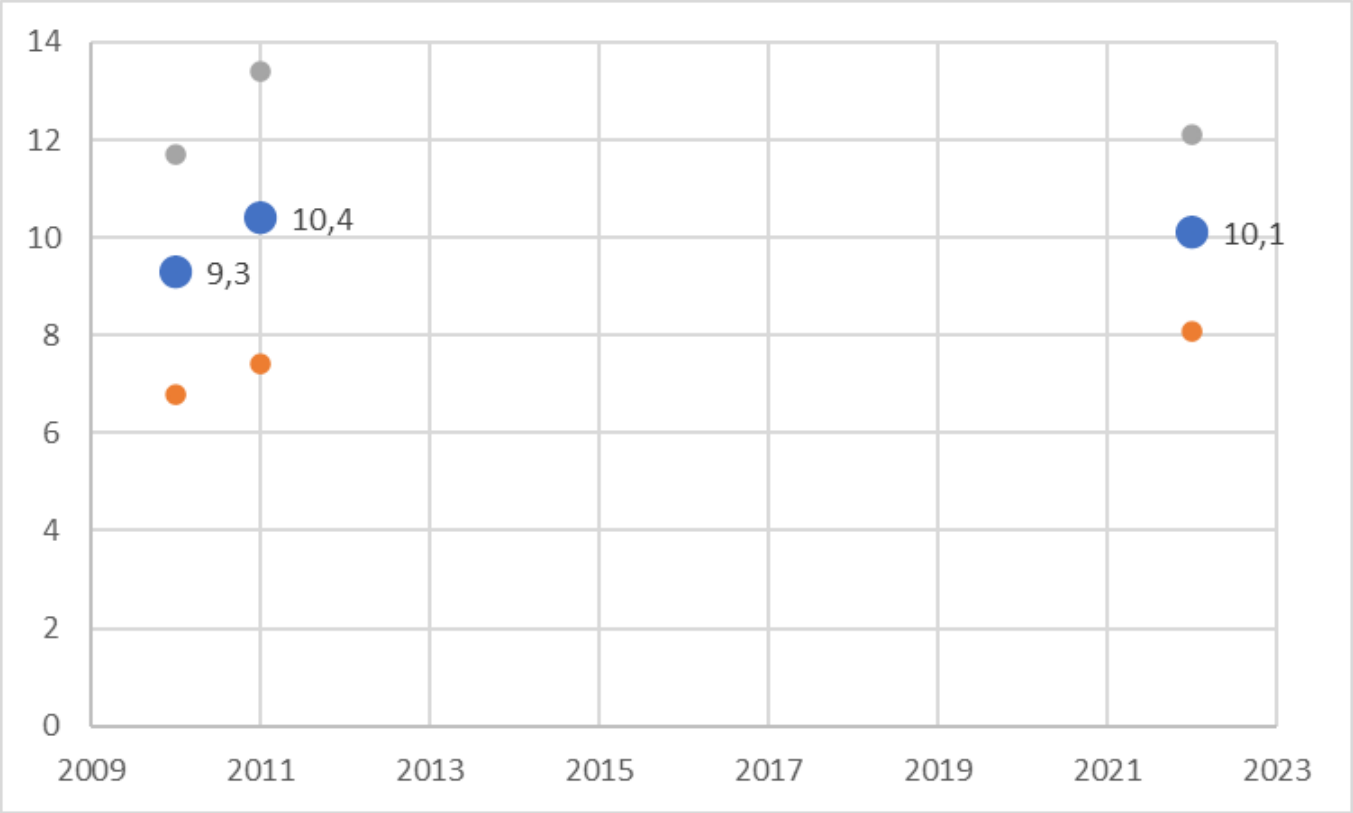

Svenska Jägareförbundet

Spillningsinventering 2022

Resultat Norn ÄFO

Rådjur	Antal
Antal rådjur per tusen hektar (95% konfidensintervall)	12,3 (6,8 - 17,9)
Antal spillningshögar per provyta	0,058
Antal trakter i originaldesignen	100
Antal provytor i originaldesignen	4000
Antal trakter som plockats bort	9
Antal provytor som inventerats totalt för rådjur	2205
Antal funna spillningshögar	125
Antal spillningshögar per dygn	22
Antal dagar i studieperioden	209

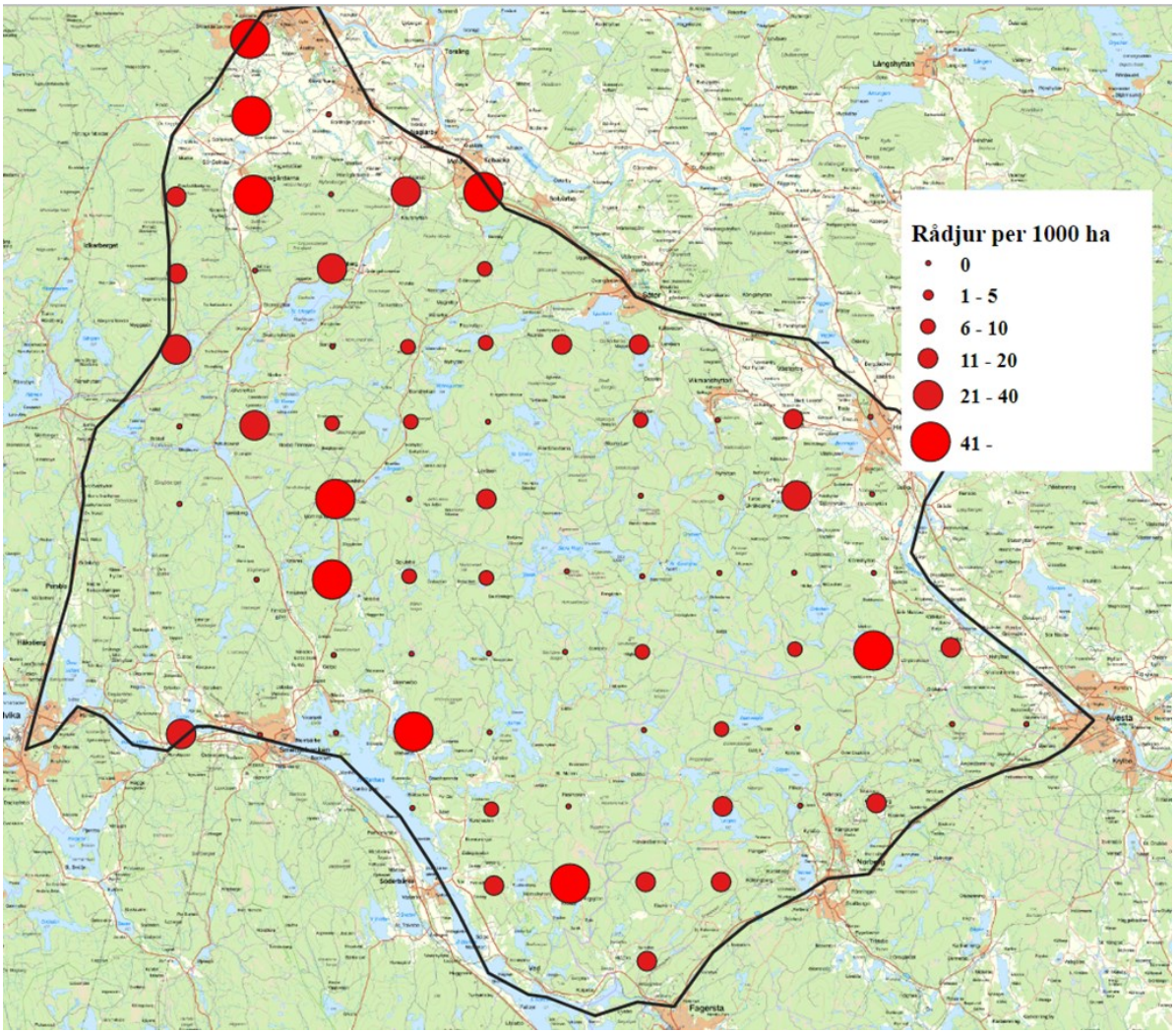

Svenska Jägareförbundet

Spillningsinventering 2022

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Förbundet har även ett jakt- och viltvårdsuppdrag av regeringen att leda delar av den praktiska jakten och viltvården i Sverige.

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Hanne Kringstad

hanne.kringstad@jagareforbundet.se